

شرح

بازدید نامحسوس از پایانه‌های مسافری

● شرق: داریوش امانی، رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، گفت: ۲۶ پایانه مرزی فعال در نوروز ۱۴۰۱ برای سفرهای بین‌المللی فعال است اما برخی کشورها اجازه کاپوتاز و سفر با خودروی شخصی را نمی‌دهند و فقط سفر با ناوگان اتوبوسی امکان‌پذیر است. بر اساس دستورالعمل‌های ستاد مبارزه با کرونا برخی کشورها اجازه تردد ناوگان اتوبوسی را دادند اما امکان سفر با خودروی شخصی و کاپوتاز به مقصد همه کشورها وجود ندارد.

معاون وزیر راه‌وشهرسازی گفت: در راستای هوشمندسازی راه‌ها و کاهش حوادث جاده‌ای در آستانه نوروز ۱۴۰۱، ۵۰۰ نقطه پرحادثه برطرف شد. تمام نقاط دارای تصادف آشکارسازی شده است و در تأکید مجدد به استان‌ها این آشکارسازی به‌صورت ویژه ادامه خواهد داشت. همچنین بازدید نامحسوس از پایانه‌های مسافری در نوروز ۱۴۰۱ خواهیم داشت و پیش‌بینی می‌کنیم با هوشمندسازی‌های انجام‌شده در جاده‌های کشور امسال کاهش تصادفات را خواهیم داشت.

تأثیر تحریم در مرگ بیش از ۵۵۰ بیمار مبتلا به تالاسمی

● ایلنا: یونس عرب، دبیر انجمن تالاسمی ایران گفت: میانگین سنی مرگ‌ومیر بیماران تالاسمی پایین آمده و از بالای ۳۰ سال به زیر ۲۵ سال رسیده و در برخی از نقاط کشور به‌خصوص نقاط جنوبی، سن مرگ‌ومیر به زیر ۱۵ سال نیز رسیده است. بیماران ما در سه سال گذشته به دلیل تحریم‌ها وضعیت بدی را سپری کرده‌اند و تلفات انسانی بالایی را داشتیم. آمار فوتی بیماران تالاسمی در سه سال اخیر به بالای ۵۵۰ نفر رسیده است و در حدود هفت‌هزار بیمار ما نیز آسیب جدی دیدند؛ چراکه وقتی دارو به بیماران نمی‌رسد، آهن در قلب و کبد آنها رسوب می‌کند. این آهن در میان‌مدت مایهت سمی پیدا می‌کند و باعث مرگ زودرس بیماران در بلندمدت می‌شود. اگر دارو مناسب به دست بیماران نرسد، مرگ بیماران ما جدی خواهد بود و وضعیت ناراحت‌کننده‌ای برای آنها به وجود خواهد آمد.

عرب گفت: مسئله اصلی مشکل تحریم است که فشار زیادی را به بیماران تالاسمی تحمیل می‌کند. سوار متعددی مانند ناممکن‌بودن نقل‌وانتقال مالی و کم‌لطفی شرکت خارجی واردکننده دارو را شاهد بودیم اما بخشی از مشکلات که می‌توانست برای ما بیشتر آزاردهنده باشد، نگاه غلط سازمان غذاودارو و مدیریت کلان این سازمان در خصوص برنامه‌ریزی داروهای بیماران تالاسمی ایران بود که آزاردهنده‌تر از مشکلات دیگر بود. نباید شرایط به‌گونه‌ای باشد که تأمین داروی بیماران تالاسمی از اولویت کمتری برخوردار باشد. مدیریت غلطی در برنامه‌ریزی تخصیص ارز شکل گرفت به‌طوری‌که در سال ۱۴۰۰ تا دی‌ماه این سال هیچ داروی وارداتی به دست بیماران ما نرسید. امسال داروی تولید داخل آهن‌زدا هم به‌شدت نایاب شد و ما را در شرایط بدی قرار داد و از ابتدای امسال مرگ‌ومیر ما بیشتر شد. متوسط سنی مرگ‌ومیر ما پایین آمده و از بالای ۳۰ سال به زیر ۲۵ سال رسیده است و در برخی از نقاط کشور به‌خصوص نقاط جنوبی، سن مرگ‌ومیر به زیر ۱۵ سال نیز رسیده است.

اخیرا نیز دو نفر از بیماران تالاسمی که خواهر و برادری و ۱۰ و ۱۲ ساله بودند، در یکی از شهرهای جنوبی کشور از دست رفتند که عمده‌ترین علت آن قطع دسترسی آنها به داروی باکیفیت بود و متأسفانه این دو بیمار را در اوج کودکی از دست دادیم.

عیدی مددجویان بهزیستی پرداخت شد

● ایرنا:معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان بهزیستی کشور اعلام کرد: عیدی مددجویان بهزیستی دوشنبه همراه با مستمری آنها پرداخت شد. سیدمرتضی حسینی افزود: مبلغ عیدی همراه با مستمری برای خانواده بیخ‌نفره، یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تومان، برای خانواده چهارنفره، یک‌میلیون و ۳۵۰ هزارتومان، برای خانواده سه‌نفره، یک‌میلیون و ۵۰۰ هزارتومان، برای خانواده دوفنره، ۲۳۰ هزارتومان و برای خانواده یک‌نفره ۵۲۵ هزارتومان است که بخشی مستمری و مابقی عیدی است. او افزود: مبلغ عیدی به‌تهنایی برای خانواده پنج‌نفره ۵۵۰ هزارتومان، خانواده چهارنفره ۴۵۰ هزارتومان، خانواده سه‌نفره ۳۵۰ هزارتومان، خانواده دوفنره ۲۳۰ هزار تومان و خانواده یک‌نفره ۱۷۵ هزار تومان بوده است. مجموع مستمری بین تعداد مددجویان براساس بودجه سالانه پرداخت می‌شود. به گفته وی، هفت‌میلیون نفر مددجو تحت پوشش بهزیستی هستند که دومیلیون نفر از آنها مستمری‌بگیر معیشتی بهزیستی هستند.

شرح

شرق:اتفاقات عجیب در تهران کم نمی‌افتد: آخرین آن، ساخت‌وساز برج‌های بلند در منطقه ۲۲ شهرداری که مشاهدات و تصاویر نشان می‌دهد به «باغ ملی گیاه‌شناسی» آسیب رسانده است. همین مسئله دغدغه‌مندان محیط زیست را بر آن داشت تا در کارزاری درباره این اتفاق هشدار دهند. در این نامه که خطاب به ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری و علیرضا زاکانی، شهردار تهران، نوشته شده و نزدیک به ۱۵ هزار نفر آن را امضا کرده‌اند، آمده است: مظاهر جدی‌ای که پیش‌روی باغ ملی گیاه‌شناسی ایران است، درنهایت منجر به نابودی بزرگ‌ترین گنجینه ملی کشور خواهد شد. در این نامه به این موضوع اشاره شده که: «در طرح تفصیلی مصوب، این قطعه برای فعالیت‌های آموزشی که ارتفاع کم دارد، منظور شده بود و قرار نبود آنجا مسکونی بشود. تردیدی نیست که این آسیب‌ها، گوهر یگانه میراث ملی و میراث جهانی ایران است، درنهایت در خاورمیانه بی‌مانند است و سهم بزرگی در حفاظت، پژوهش و افزایش آگاهی و دانش طبقات مختلف مردم ایفا می‌کند، با چالش جدی روبه‌رو خواهد کرد و دیدی نخواهد گذشت که زوال گونه‌های گیاهی و مهاجرت پرندگان و سایر جانوران مأمّن‌گرفته در آن را سبب خواهد شد.»
دغدغه‌های به‌وجودآمده برای سالم‌ماندن باغ ملی گیاه‌شناسی باعث شد تا در کلاب‌هاوس این موضوع به بحث و تبادل‌نظر گذاشته شود.

باغ منحصربه‌فرد در خاورمیانه

عادل جلیلی، رئیس باغ ملی گیاه‌شناسی، در این نشست مجازی گفت: «در دنیای علم برای حفاظت از گونه‌های گیاهی دوروش حفاظت در رویشگاه و حفاظت خارج از رویشگاه وجود دارد که سازمان جنگل‌ها و مراتع حفاظت در عرصه‌های طبیعی و سازمان محیط زیست، حفاظت از مناطق حفاظت‌شده را بر عهده دارند که گونه‌های گیاهی را در محیط طبیعی مدیریت می‌کنند. اما در طبیعت برخی از گونه‌های گیاهی در معرض خطر انقراض ای نادر با دارای ارزش اقتصادی خاص یا گونه‌های انحصاری که فقط در یک رویشگاه یا کشور می‌روید، در خارج از رویشگاه نگهداری می‌شوند تا بعد به محیط اصلی بازگردانده شوند که ایجاد باغ‌های گیاه‌شناسی مسروم‌ترین روش در ۲۰۰ سال گذشته برای حفاظت خارج از رویشگاه است.» او ادامه داد: «در باغ‌های گیاه‌شناسی، گیاهان به دو روش زنده در طبیعت و به‌صورت بسز در بانک ژن نگهداری می‌شوند و در حفاظت از گونه‌های گیاهی انحصاری، گونه‌های در خطر انقراض و گونه‌های نادر، نقش حیاتی دارند. باغ‌های گیاه‌شناسی شبیه‌ای را تشکیل داده‌اند و درعین‌حال که در حفظ گونه‌های نادر کشور خود نقش بازی می‌کنند، همراه با شبکه سعی می‌کنند گونه‌های گیاهی کره زمین را همراه با حفظ کنند. بنابراین باغ‌های گیاه‌شناسی هم به‌عنوان سرمایه ملی و هم سرمایه جهانی شناخته شده‌اند.» رئیس باغ ملی گیاه‌شناسی ایران عنوان کرد: «این باغ در خاورمیانه منحصربه‌فرد بوده و رعایت استانداردهای آن را به یکی از باغ‌های مطرح تبدیل کرده است. نقش حیاتی باغ‌های گیاه‌شناسی، حفاظت منابع گیاهی و ژنتیکی آن کشور است و نقش دوم آن، با توجه به توسعه زندگی شهری، افزایش ارتباط مردم با طبیعت و کاهش اثرات روانی

جامعه

رئیس باغ ملی گیاه‌شناسی و فعالان محیط زیست هشدار دادند

برج‌ها قاتل باغ منحصر به فرد خاورمیانه

علمس. امیرحسین جلمهریزگ، اتا

سبز شهرداری تهران بوده است تا بتواند فضای سبزی علمی خوبی برای تهران ایجاد کند.»

باید مسئولان از تبعات نابودی باغ آگاه شوند

فاطمه سمفیدکن، معاون پژوهشی در باغ ملی گیاه‌شناسی ایران، در این نشست مجازی عنوان کرد: «توجه به محیط زیست و ارزش قائل‌شدن برای تنوع زیستی و فهم از وابستگی حیات انسان به حیات دیگر موجودات، مفهومی برای کشورهای توسعه‌یافته است. اگر ادعای توسعه‌یافتگی داریم و از تمدن و فرهنگ چندهزارساله نام می‌بریم، باید مسئولان را از تبعات نابودی این باغ آگاه کنیم و اگر نمی‌توانیم باغ ۱۵۰هکتاری را حفظ کنیم، نباید ادعای حفظ محیط زیست داشته باشیم.» او افزود: «دریاچه ارومیه با حفر چاه‌های غیرمجاز، گسترش کشاورزی و مسدودسازی آب ورودی دریاچه خشک شد و بعد ستاد احیای دریاچه ارومیه ساخته شد. چرا باید با این میزان تجربه اجازه دهمیم اتفاقی بیفتد که نمره ۵ سال زحمت و حفاظت از گونه‌های گیاهی و سرمایه‌گذاری در یکی از نمادهایی که مردم به آن افتخار می‌کنند و نشان‌دهنده توجه به محیط زیست و توسعه‌یافتگی است، نابود شود.»

۹۵ درصد مشکلات کشور محیط‌زیستی است

هادی کاداییری، استاد دانشگاه نیز گفت: «شاخص تعالی هر جامعه، میزان توجه مردم جامعه به مسائل محیط‌زیستی و طبیعت است. برخی از دولت‌مردان برای مسائل اقتصادی بیشتر ارزش قائل می‌شوند اما توجه به مسائل اقتصادی منفعت کوتاه‌مدتی دارد، درحالی‌که بی‌توجهی به طبیعت و اکولوژیک، فاجعه اقتصادی و کارهای منحصربه‌فردی در این مؤسسه انجام می‌شود؛ اما برخی از مسئولان به نام تراکم‌فروشی به خود اجازه می‌دهند سرمایه عظیم علمی را از بین ببرند.» او ادامه داد: «عمده منابع باغ گیاه‌شناسی کیو که معروف‌ترین باغ گیاه‌شناسی جهان است، توسط شهرداری لندن تأمین می‌شود؛ اما شهرداری تهران حتی به خود زحمت نمی‌دهد پروژه بغل گوش خود را ببیند که سرمایه شهر تهران است. این در حالی است که مؤسسه تحقیقات سازمان جنگل‌ها و مراتع و باغ گیاه‌شناسی همواره به‌عنوان یک بدنه جدی در کنار سازمان پارک‌ها و فضای

شرح

نیست بلکه زیستگاه انواع موجودات است و باغ ایران را محاصره‌شدن به‌وسیله ساخت‌وسازها، بیوستگی‌ها را از بین برده و با خشک‌شدن چاه‌های آب، درختان را با انواع بیماری‌ها و آفات مواجه کردیم که با هزینه بسیار زیاد نجات یافتند اما احداث این برج‌ها تیر خلاصی بر باغ ملی گیاه‌شناسی خواهد بود. اگر این پروژه ادامه پیدا کند، تا ۲۰ سال آینده باغی وجود نخواهد داشت و آن هم قطعه‌بندی و با ساختمان تبدیل می‌شود.»

حامد بیدی، مدیر سامانه کارزار که این جلسه را نیز تشکیل داده بود، دراین‌باره گفت: «برای موضوعات محیط‌زیستی و میراث فرهنگی با توجه به مایهت غیرقابل‌بازگشت آنها باید حساسیت بیشتری به خرج داد و باغ گیاه‌شناسی علاوه بر اینکه گنجینه‌ای محیط‌زیستی و جاذبه‌ای گردشگری است، ارزش‌های علمی و پژوهشی بالایی نیز دارد.»

باغ گیاه‌شناسی در اجتماع اثر گذار است

رضا ساکی، خبرنگار و فعال حوزه محیط زیست نیز در این نشست مجازی عنوان کرد: «به‌عنوان شهروند، زمانی که امکان سفر به گیلان و مازندران نداشته باشم، برای مشاهده پاییز به باغ گیاه‌شناسی می‌روم تا بخشی از هیرکانی را آنجا ببینم و مشاهده می‌کنم که مردم با دیدن سنجاب یا دارکوب‌ها و روباه، چگونه به تعجب به آنها نگاه می‌کنند که در دل تهران مکانی وجود دارد که این حیوانات به‌راحتی در آنجا زندگی می‌کنند. باغ گیاه‌شناسی هم از لحاظ طبیعی مهم است و هم از نظر اجتماعی نیز بسیار اثرگذار است، ولی ساخت‌وسازهای جدید روی گلوی این منطقه با می‌گذارد.» لیلی فولادوند، مستندساز نیز با تأکید بر جایگاه ویژه باغ گیاه‌شناسی در تهران گفت: «تنوع زیستی این باغ بسیار درخورتوجه است؛ به‌طوری‌که این تنوع را در هیچ نقطه‌ای از تهران شاهد نیستیم. همچنین این مجموعه محل عبور هوای تهران است و باید از مسئولان پرسید علت ساخت این همه برج بدون برنامه برای چیست؟ باغ ملی گیاه‌شناسی بسیار منحصربه‌فرد و شیایان توجه است اما معتمد شورای شهر تمایلی برای پیگیری ندارد.»

خطر نابودی گیاهان باگردوغبار خاک براری

محمد متین‌زاده، مشاور در مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور نیز عنوان کرد: «طرف‌های ذی‌نفع در ساخت تیرازه منطقه ۲۲ تهران، شرکت تعاونی مسکن ارتش است که با توجه به تغییراتی که در پهنه موسوم به پهنه آموزشی به پهنه مسکونی تبدیل‌شده، رخ داده است. پدیده‌ای که آغاز شده و با سرعت بالا درحال گسترش است. بحث خاکبرداری است که میزان گردوغباری که وارد باغ خواهد کرد، پیش از بالاآمدن برج‌ها تأثیر خود را خواهد گذاشت؛ چون غبار وقتی روی زونه بنشیند، تنفس و تبادل گازی گیاه را سخت می‌کند و با توجه به تنوع گونه‌ای زیاد در باغ، ممکن است گیاهانی که شاید آخرین پایه‌ها در ایران باشند، با مخاطرات جدی روبه‌رو شوند.»

او افزود: «باغ گیاه‌شناسی با توجه به عظمت و ویژگی آن، به‌عنوان اثر ملی در میراث فرهنگی ثبت شده و از طرف پادفاند غیرعامل، باغ و بانک ژن آن به‌عنوان مرکز حساس طبقه‌بندی شده که باید به حفاظت از این مرکز حساس توجه ویژه‌ای شود.»

یک کنشگر حقوق کودک در گفت‌وگو با «شرق»:

زایمان در خانه‌ها، باعث دشواری روند دریافت شناسنامه در قشم شده است

در دفتر خدمات قضائی است. پنجم، اصرار مردم به تولد کودکان در خانه است که مشکل نداشتن گواهی ولادت را ایجاد می‌کند، البته کودکانی هم هستند که با وجود تولد در بیمارستان گواهی ولادت ندارند و تا‌به‌حال سه کودک به این شکل شناسایی شدند. ششم اینکه، این خانواده‌ها بعضا اهمیتی به موضوع بی‌شناسنامگی کودکانشان نمی‌دهند و باید یک سمنی در آنجا این موضوع را شناسایی و

پیگیری کنند.

✎ تا آن چه یوفیناتی داشتید؟

متأسفانه باید بگویم که به دلیل پیچیدگی‌هایی که در اینجا وجود دارد تا‌به‌حال در مواردی که پیگیری کردم به نتیجه‌ای نرسیدم و همچنان بیگیر هستم.

✎ در تمام این مدت برای پیشبرد هرچه بهتر کارهایتان نیاز به همکاری چه نهادهایی را حس کرده‌اید؟

به نظر می‌رسد مهم‌ترین موضوع مسئله نبود سمن‌های حقوق کودک و شناسایی و پیگیری این موارد و تأمین هزینه‌هایی چون رفت‌وآمد و آزمایش ژنتیک و پرداخت هزینه‌های ثبت دادخواست از سوی سمن‌های درون منطقه است. بعد از آن نیازمند همکاری نهادهایی چون، مراجع امنیتی، دادگستری، سازمان ثبت‌احوال، اداره اتباع که در بندرعباس قرار دارد، کانون وکلای دادگستری و بیمارستان‌ها و آزمایشگاه‌های تشخیص ژنتیک است اما مهم‌ترین همکاری از سوی مردم است که در پیگیری و تأمین این هزینه‌ها ما را یاری کند.

دریچه

فائوپیراوبر جایگاهی در پروتکل درمان کرونا ندارد

● شرق: دبیر کمیته علمی کشوری کرونا گفت: استفاده از داروی فائوپیراوبر هیچ جایگاهی در پروتکل درمانی کووید۱۹ در کشور ندارد. هیچ شواهدی وجود ندارد که این دارو تأثیری در درمان کووید ۱۹ داشته باشد و توصیه‌ای به استفاده از این دارو برای درمان کرونا نداریم. دکتر حمیدرضا جماعتی اظهار کرد: دیروز شصت‌وچهارمین جلسه کمیته علمی کشوری کرونا و آخرین جلسه این کمیته در سال ۱۴۰۰ برگزار و مباحث مختلفی در آن مطرح شد. استفاده از داروی مولیسیراوبر که سازمان جهانی بهداشت به‌صورتراطبی، استفاده از آن را مطرح کرده، مورد بررسی قرار گرفت اما به اتفاق آرا، استفاده از این دارو در درمان کووید۱۹ و ورود آن به پروتکل‌های درمانی کرونا در ایران تصویب نشد.

او افزود: علت تصویب‌نشدن داروی مولیسیراوبر این است که هنوز شواهد کافی وجود ندارد و مطالعات محدودی درباره این دارو در شرایط خاص انجام شده، همچنین در برخی مطالعات، مشخص شده که این‌ دارو ممکن است باعث جهش‌های ژنتیکی و سازمان جهانی بهداشت نیز تأکید دارد که باید بررسی ژنتیکی در استفاده از این دارو انجام شود.، سوی دیگر مشخص نیست که کدام دسته از بیماران پرخطر باید از این دارو استفاده کنند.

دبیر کمیته علمی کشوری کرونا خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه در موح ششم هستیم و امکان بستری تعدادی از بیماران در بیمارستان‌ها با شدت خفیف که دارای سیستم ایمنی ضعیف یا مصرف‌کننده داروهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی بدن هستند و نیاز به درمان کامل کرونا در بیمارستان‌ها نداشته باشند، مقرر شد تجویز سره‌وزه رمدسویور تا نرسیدن به حد پایین موج ششم و شرایط عادی براساس پروتکل درمانی، مصوب کمیته علمی و ابلاغی معاونت درمان، ادامه یابد.

آسترانکای اهدایی آلمان وارد کشور شد

● فارس: سخنگوی گمرک گفت: با ورود دو محموله اهدایی واکسن آسترانکا از آلمان، واکسن‌های آسترانکای واردشده به کشور به بیش از ۱۸میلیون و ۸۳۶ دُز و کل واکسن‌های وارداتی از بهمن سال قبل به بیش از ۱۵۸ میلیون دُز رسید. روح‌الله لطیفی اظهار کرد: شب ۱۸میلیون و ۸۳۶ دُز واکسن آسترانکای اهدایی آلمان با پرواز لوفت‌هانزا به فرودگاه امام (ره) وارد شد که با هماهنگی‌های صورت‌گرفته با وزارت بهداشت و نهادهای مرتبط به‌صورت حمل یکسره توسط اداره‌کل گمرک فرودگاه امام (ه) ترخیص شد. امشب هم محموله ۷۷۷هزار و ۹۰۰ دُزی اهدایی آلمان وارد کشور می‌شود.

سخنگوی گمرک توضیح داد: با ورود این دو محموله که سرجم آن به دومیلیون و ۱۹۱هزارو ۹۰۰ دُز واکسن آسترانکا می‌رسد، مجموع واکسن‌های واردشده آسترانکا به کشور بدون احتساب محموله مرجوعی ۸۲۰ هزار دُزی به ۱۸میلیون و ۸۳۶هزار و ۱۱۰دُز می‌رسد.

او درباره واکسن‌های واردشده به کشور گفت: با واکسینه‌شدن اکثر مردم و تولید مناسب داخلی، واردات تجاری واکسن درحال‌حاضر متوقف شده و واکسن‌هایی که در ماه‌های اخیر وارد شده، عمدتاً اهدایی هستند. جمع کل واکسن‌های واردشده به کشور از ابتدای بهمن سال ۹۹ تا امشب به ۱۵۸میلیون و ۵۶۴هزار و ۸۰۸ دُز رسیده است.

امیکرون فرجام کرونا نیست

● ایسنا: مسعود یونسیان، اپیدمیولوژیست، با بیان اینکه درحال‌حاضر ابتلای روزانه موارد کرونا در کشور بسیار کاهش یافته است، گفت: انتظار داشتیم که تعداد مرگ‌ها نیز در هفته جاری دورقمی شود اما فعلا این اتفاق نیفتاده است. او با بیان اینکه امیکرون فرجام کرونا نیست، اما آن‌شاءالله بعد از امیکرون اتفاقات شدیدی پیش‌بینی نمی‌شود، مگر اینکه اتفاقات دیگری رخ دهد، درعین‌حال به تعطیلات نوروزی اشاره کرد و خطاب به مردم گفت: توصیه من این است که در این شرایط فقط همه سعی کنیم اگر می‌خواهیم بزرگ‌ترها و پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌هایمان را ببینیم، بگونه‌ای باشد که سال آینده هم آنها را ببینیم. دید و بازدید و دیده‌بوسی به‌گونه‌ای نباشد که بعد بگویم کاش بزرگ‌ترها را از دور می‌دیدیم اما سال آینده هم آنها را می‌دیدیم. معمولا در میهمانی‌ها و دورهمی‌ها افراد به‌تدریج ماسک‌ها را برداشته و در نهایت هم با هم دست داده و دیده‌بوسی می‌کنند و می‌روند؛ بنابراین بهترین کار این است که با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و رعایت فاصله‌گذاری یکدیگر را ببینیم. باید توجه کرد که تک‌تک و با فاصله زمانی به دیدن بزرگ‌ترها برویم و این‌طور نباشد که تعداد زیادی از افراد خانواده دور هم جمع شوند.